

ACC. N:R M. 12125:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luj. 84

Daniskt och svenskt. Det förekom ofta att
både drängar och pigor på 1800-talets bör-
jan reste över till Danmark en eller flera
sommare. Somliga stannade där flera år
och några om än ett fåtal gifte sig
därinne med danska pigor. Anlednin-
gen att svenskar reste över till Danmark
var precis densamma som när tjänste-
folk byter plats i Blekinge eller Skåne.
Man förmodar att det kan vara ett
annat ställe som är en smula bättre
än det man för närvarande har. Om
denna förmodan står in blir en annan
sak. I varje fall har jag haft det ryktet
att sig ut man där kan skära guld med
långknivar, ty det är M.S.A. som anses
att det förlovade landet, och oerhård
stör är den skara styrt sin försä dit.

Vad betalningen beträffar så var den ju
en större än i Sverige, och vad behand-
lingen av tjänare beträffar varierar
den ju olika här som där. Men detta är
en betydelsefull sak, dels hur man blir
mottagen och så hur den kasten är.
Han ung man skrev hem till sina föräld-
rar att på den plats jag hade i jäms-
hög sade frun att "när neder är slut
är mältiden förbi, här i Danmark sä-
ga de att kan di spise mer med di sje
fraa". Han stannade kvar i Danmark i
över 50 år. Han reste så hem som orkes-
lös och blev begravd i sin hemförsamling.
Det var i varje fall ett sökande efter Lyer-
kan. Ryktas det så ryktas det. De som
ålskade en mältids snaps erhöles ju den
dagligen eftersom priset var mycket billigt.

De fräste reste utan någon annan
bördning än som banas jordbruksar-
betare. Vore de ej nog banas att köra en
rak järn, så fick de lära sig det. Det
hände ju också att lantbruksläro-
sig det för vidare praktik, som blivas
de rättare eller inspektören. Den som
praktiserat i "utlandet" har ju ett
extra förång att åberopa till sin fördel.
Men annars reste de flesta, som nämnt
är, blott och bart för oarbete so plats.
Att danskerna skulle prestera mera
och bättre arbete var ej fallet, åtminstone
vid Tegelbruk. Nu jag hört ontalas
att danskerna blevo bak. Med avse-
nde på svenska flickor har de fint
hårdet sig hinsidan, sundet och fle-
ra hava där blivit bofasta mödrar.

Den mästa kustfart har varit mellan
Skalmo och Sköbenhamn. Gälv har upps-
läsnaren släktingar i Danmark, och
desse svenske förfäder hava rest Lii oli-
ka platser, men ej någon företredes-
vis. Häland Själund och Anagor m. fl.
platser hava svenska ättlingar. Däremot
är det säkert någon dansk som bli-
vit gift och bosat i Blekinge. Här dan-
sker besöka Sverige så är det merendels
för att några dagar besöka släktingar.
De svenskar som någon längre tid
arbetat i Danmark brukar få smeknamn
som danske-brønnen och hans barn äro
även detta namn i mer än en generation.
Några direkta sedvänor eller leonods-
vanor som svenskar haft med sig, hem
har man ej kunnat märka.

Ländas har har ej nya arbetsmetoder
eller nya redskap kommit i bruk ge-
nom dessa immigranter. Men den sam-
manlevnaden mellan danskar och Suen-
skar varit kan man säga har varit
både så och så. Både i synnerhet
mår det gärdt fraternisering vid nöjes-
platser. Nu är det så att flickor bliva
alltid förtjufta med utlämmingar och
dessa har ju ett sett med blida ö-
gon av danske pojkarne. Men det var
blott en svensk som traskat mot
hemmet något sent, så är bäst har
varit försedd med gode fort komit-
ledare. Danskarne äro ju bekanta
för sina "danska skallar". Däremot ha-
va blekingar det föga hedrande tyck-
t att använda kniv om det blev allvar.

Vad denna församling angår har ingen
invasion av danskar förekommit. I man-
talsslängden förekommer Treure Böimor
födda i Danmark, men ingen man. I min barndom
såg jag en Herr som var på besök hos
sin mor. Han hade en huvudbonad som lik-
nade en hatt, men var en vässa med skärm
före och bak. Men det blev inte någon mod
för det. Danska träsken är något högre
än "trampdynorna" än de svenska. Det var
vanligt att man festade över sundet på Ny-
fikenhet, och då kunde en kortlek erklaras
för 33 öre och en flaska akvavit för mind-
re än en krona. Kunde man tagit en "klunk"
var man på den säkra sidan och kortleken
borde vara brutet. Danskarnas räknesätt tog
en tid att bli van vid, annars var
ju språket ganska lätt att lära.